

του Γιάννου Παπαγιάννου

...και άλλες ανατιμήσεις

Το θέμα της αύξησης των τιμών βασικών αγαθών και υπηρεσιών στην Ελλάδα είναι πλέον πολύ σημαντικό, επηρεάζοντας και τον τουρισμό: π.χ. η γειτονική Τουρκία –παρά τον πληθωρισμό λόγω της συναλλαγματικής ισοτιμίας– συνεχίζει να έχει πολύ ανταγωνιστικές τιμές στο συνολικό τουριστικό προϊόν. Σε κάθε περίπτωση, ο απολογισμός θα γίνει στο τέλος. Το κακό είναι ότι αυτό το τέλος θα συμπίπτει με την έναρξη του χειμώνα στις «νέες συνθήκες», με τα θέματα θέρμανσης, ηλεκτρικού κ.λπ. στο επίκεντρο. Για την ώρα το πρόβλημα απλώς αναβλήθηκε, και θα το ξαναβρούμε μπροστά μας μετά το καλοκαίρι, πιθανά με μεγαλύτερη οξύτητα. Μέχρι τότε, μάλλον θα «βγάλουμε τη μπέμπελη», αφού το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος είναι αποτρεπτικό για τη χρήση των οικιακών κλιματιστικών.

Η ραγδαία κερδοσκοπική άνοδος της τιμής του ρεύματος (η Ελλάδα έχει το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη) συνειδητοποιείται σταδιακά από τα νοικοκυριά λόγω του τρόπου τιμολόγησης. Το πρόβλημα του υπερβολικού κόστους με τις χρεώσεις του ηλεκτρικού αρχίζει να γίνεται κατανοητό στην παρούσα περίοδο με την έκδοση των εκκαθαριστικών λογαριασμών και την εφαρμογή της ρήτρας αναπροσαρμογής. Σταδιακά γίνεται κατανοητό ότι η όποια επιδότηση από το κράτος και η όποια έκπτωση συνέπειας από τον πάροχο είναι «σταγόνα στον ωκεανό» μπροστά στο συνολικό κόστος. Το οποίο, συγκριτικά με τα εισοδήματα, είναι απόλυτα δυσανάλογο. Και δεν θα μπορεί να εξυπηρετηθεί από πολλά λαϊκά νοικοκυριά, αφού δεν αφορά έναν μεμονωμένο λογαριασμό για

τον οποίο θα μπορούσε να γίνει «ρυθμισμό», αλλά και τον επόμενο, τον μεθεπόμενο κ.ο.κ. Έτσι επιστρέφουμε γοργά στις πιο μαύρες μνημονιακές εποχές, όταν οι πάροχοι έκοβαν το ρεύμα σε χιλιάδες νοικοκυριά λόγω απλήρωτων λογαριασμών...

Ακόμη πιο μαύρα μαντάτα έρχονται από τον χώρο του φυσικού αερίου, όπου οι ευρωπαϊκοί λεωνταρισμοί επιστρέφουν ως μπουμερανγκ: η ρωσική Gazprom ήδη προχώρησε στη διακοπή της παροχής αερίου προς την Πολωνία και την Βουλγαρία. Εάν η κυβέρνηση ακολουθήσει τις υποδείξεις της Ε.Ε. και δεν συμμορφωθεί στον τρόπο πληρωμής που ζητά ο πωλητής (εν προκειμένω η Ρωσία), σε επόμενη φάση μπορεί να υποστεί διακοπή παροχής και η Ελλάδα. Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα και στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, της οποίας η σημαντικότερη ποσοστιαία «πηγή» είναι το φυσικό αέριο. Παράλληλα η όλη διαδικασία οδηγεί ξανά τις τιμές του φυσικού αερίου στα ύψη: την πρώτη μέρα (27/4) που ανακοινώθηκε η διακοπή σε Πολωνία και Βουλγαρία οι τιμές αυξήθηκαν κατά 20%.

Το «κερασάκι στην τούρτα» είναι βέβαια ο πληθωρισμός: από τον Μάρτιο ξεπεράσαμε ως χώρα τον μέσο όρο της Ε.Ε. στον εναρμονισμένο πληθωρισμό. Η μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Μάρτιο ήταν 8,9%. Και έπεται συνέχεια, καθώς ο ρυθμός αύξησης των τιμών ήταν επιταχυνόμενος τους τελευταίους μήνες ενώ, όπως προαναφέραμε, οι προοπτικές από τον τομέα της ενέργειας (που είναι η βασική γενεσιουργός αιτία των πληθωριστικών πιέσεων) είναι απαισιόδοξες...

editorial

Η σύντομη άνοιξη

Ανάμεσα σε σκληρό χειμώνα και καυτό καλοκαίρι

Δύο τριήμερα με σχετικά καλό καιρό δίνουν την ευκαιρία στους Έλληνες να γιορτάσουν το Πάσχα χωρίς τους περιορισμούς των δύο τελευταίων χρόνων λόγω πανδημίας, και να εκμεταλλευθούν την αργία λόγω Πρωτομαγιάς. Η φύση ανανεώνεται τούτες τις μέρες, μπουμπουκιάζουν και πρασινίζουν όλα τα φυτά, ακόμα και οι νεραντζιές ευωδιάζουν μέσα στην Αθήνα. Ένα ελάχιστο διάλειμμα για τους πολίτες σε μια πολύ ταραγμένη περίοδο. Οι εκδηλώσεις για την Εργατική Πρωτομαγιά θα κινηθούν στα γνωστά πλαίσια αφού όλοι γιορτάζουν την «απεργία», ημέρα Κυριακή, με τους γνωστούς πανηγυρικούς λόγους και τη γνωστή φρασεολογία, μακριά από τον κόσμο της εργασίας...

Ο χειμώνας σφραγίστηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία και το καλοκαίρι προβλέπεται να είναι καυτό με την επέκταση και παράταση της σύρραξης. Ο αμερικανο-NATOϊκός παράγοντας έχει σαν στόχο την παράταση του πολέμου φθοράς της Ρωσίας, άρα δεν βιάζεται καθόλου. Η Ρωσία θέλει να ανακτήσει χώρους που θεωρεί ζωτικούς και να απαντήσει στην περικύκλωσή της, απειλώντας με αστραπιαία κτυπήματα ευρωπαϊκές χώρες μέλη του NATO. Ακόμα και η Αλεξανδρούπολη παραμένει στόχος όσο λειτουργεί ως πύλη εισόδου στρατευμάτων και στρατιωτικού υλικού...

Η Ευρώπη, αιχμάλωτη ανάμεσα στις NATOϊκές δεσμεύσεις της και την εξάρτηση από το ρωσικό αέριο, γίνεται ξανά πεδίο ανταγωνισμών και πολέμων. Ήδη είναι φανερό ότι οι κυρίαρχες τάξεις Δύσης και Ανατολής έχουν κάνει την επιλογή του πολέμου και της στρατιωτικής δράσης σαν την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση της βαθύτατης και πολυεπίπεδης κρίσης. Η ελληνική κυβέρνηση (με σύμφωνη γνώμη των συστημικών κομμάτων) επέλεξε την πλήρη NATOφροσύνη, χωρίς να ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις της.

Ο πόλεμος γίνεται με όλα τα μέσα και αγκαλιάζει όλες τις σφαίρες της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής, διεθνικής ζωής. Το ζήτημα της ενέργειας και των δρόμων της καθίσταται κεντρικό. Οι κυρώσεις ενάντια στη Ρωσία προκαλούν τις αντιδράσεις της, έτσι ώστε το ενεργειακό ζήτημα γίνεται κεντρικό σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όλες οι κυβερνήσεις αναγκάζονται να πάρουν έκτακτα μέτρα, που σε μεγάλο βαθμό οδηγούν σε επιδείνωση της κατάστασης των εργαζομένων και συνταξιούχων. Είναι εντυπωσιακή (έως εγκληματική) η αδιαφορία όλων των ελληνικών

κυβερνήσεων να ακολουθήσουν μια ενεργειακή πολιτική που θα αξιοποιούσε όλες τις δυνατότητες που έχει η χώρα. Αντ' αυτού, οι όμιλοι των ελίτ κάνουν πάρτι με τις διάφορες μπίζνες που έστησαν και στήνουν γύρω από την ενέργεια.

Τα Βαλκάνια είναι μια περιοχή που επηρεάζεται άμεσα από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Είναι πολύ εύκολη μια «κάθοδος» του πολέμου προς Νότο, κι άρα μια εμπλοκή βαλκανικών χωρών. Ο NATOϊκός παράγοντας (δηλαδή οι ΗΠΑ) έχουν ισχυροποιήσει τη θέση τους σε πολλές βαλκανικές χώρες, αλλά η κατάσταση δεν είναι σταθεροποιημένη, διότι και η Ρωσία έχει επιρροή και συμφέροντα, αλλά και η Κίνα έχει προχωρήσει τη διείσδυσή της. Άρα υπάρχουν όλοι οι όροι για νέο γύρο βαλκανικών κρίσεων και πολέμων.

Η Τουρκία είναι άλλος ένας παράγοντας που δεν μπορεί να παρακαμφθεί ή να αγνοηθεί. Πόσο μάλλον όταν μόλις πριν λίγες μέρες, με παρουσία Αμερικάνων και NATOϊκών παραγόντων, πραγματοποίησε απέναντι από τη Ρόδο μια μεγάλη στρατιωτική άσκηση, τη «Γαλάζια Πατρίδα 2022», με θέμα «κατάληψη νησιού όπου βρίσκονται εχθρικές δυνάμεις», ενώ διαρκώς θέτει θέμα «αποστρατιωτικοποίησης» ελληνικών νησιών. Παράλληλα προχωρά σε διαρκείς παραβιάσεις με πτήσεις πάνω από ελληνικά νησιά...

Με δυο λόγια, σκοτεινιάζει ο ορίζοντας (ανεξάρτητα από το τι καιρό κάνει). Αυτή η νέα πραγματικότητα διαδέχεται την έκτακτη κατάσταση λόγω της πανδημίας, και θέτει ακόμα πιο σκληρούς όρους για την ίδια την επιβίωση και την ύπαρξη των ανθρώπων.

Η ευαισθησία των ελίτ σταματά σε κάποια επιδόματα-ψίχουλα προς τους πλέον αδύναμους, ενώ το ξεζούμισμα με όλους τους τρόπους όλου του λαού συνεχίζεται σε όλες τις σφαίρες (εργασία, εκπαίδευση, υγεία, επισιτισμός, ενέργεια κ.λπ.). Η είδηση ότι θα κοπεί το ρεύμα σε 25.000 νοικοκυριά αφού δεν έχουν να πληρώσουν περνά σαν φυσιολογική απάντηση των παρόχων ηλεκτρικού ρεύματος. Στο ερώτημα πώς θα ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι, η ανταπόκριση είναι απλά το σήκωμα των ώμων. «Ας πρόσεχαν κι ας πλήρωναν»...

Δύσκολοι καιροί λοιπόν, σκοτεινοί. Θα επιμένουμε: είναι αναγκαία μια νέα συνείδηση και μια απόφαση ενεργοποίησης-συγκρότησης, ένα νέο πολιτικό κίνημα διεξόδου και επιβίωσης της χώρας, του λαού, των νέων γενιών.